

NOMINATS 2013

ASSEMBLEA DE DOCENTS DE LES ILLES BALEARS

L'Assemblea de Docents de les Illes Balears és una entitat creada a principis de 2013 en defensa d'una escola pública en català i, en concret, contra les mesures imposades pel Govern de les Illes, encapçalat pel seu president, José Ramon Bauzá, del Partit Popular, per relegar la llengua catalana en aquest àmbit.

De manera democràtica i pacífica, aquesta plataforma ha plantat cara a l'abús de poder d'un govern que menysprea l'escola pública i la llengua catalana. A més, ha sabut transmetre als pares i mares dels alumnes i a tota la societat il·lenca els motius del seu clam de manera transparent, un fet que ha propiciat l'adhesió majoritària a la seva lluita, no només de la ciutadania de l'arxipèlag sinó també de la resta dels Països Catalans.

Des del passat 16 de setembre de 2013, els docents es van constituir en una vaga indefinida que va ser seguida per més del 92% de mestres i que va durar, en primera instància, tres setmanes. A banda, els docents han protagonitzat accions massives al carrer: la culminació del moviment és la impressionant manifestació del 29 de setembre de 2013, amb més de 100.000 persones a Mallorca, 10.000 a Menorca, 10.000 a Eivissa i 500 a Formentera, la més important de la història de Balears. Aquell dia va sortir al carrer un 12% de la població de les Illes, en suport a les reivindicacions dels docents.

El naixement i l'inici de les accions de l'Assemblea de Docents és el fruit de dos anys d'accions polítiques que han suposat una època negra per a l'educació a les Illes, i que poden trencar tot l'esforç dels mestres, professors, mares i pares i dels alumnes per construir un sistema educatiu que sigui garantia d'inclusió social i de cohesió, a través de la cultura i de la llengua pròpies.

El sistema d'escola en català ha experimentat durant aquest període una llarga llista d'atacs, però entre tots cal destacar les diferents mesures preses pel govern Bauzá per relegar la llengua catalana a una posició residual dins l'escola. L'obsessió del govern Bauzá contra la llengua pròpia i contra el model educatiu actual es va concretar en la posada en marxa d'un decret de lliure elecció de llengua al primer ensenyament, perquè els pares poguessin triar la llengua en què els seus fills aprenen la lectoescriptura. L'objectiu de la norma era mobilitzar els pares que, des de la perspectiva de l'executiu, eren "víctimes" d'un model d'immersió lingüística imposat. La mesura, però, no va tenir els efectes esperats, i en dos inicis de curs consecutius, una majoria aclaparadora de pares (més del 90%) van apostar clarament pel català. Vist que la realitat no feia costat als seus desitjos, el govern va decidir aparcar la lliure elecció de llengua i aprovar noves accions contra el català, que han desencadenat la situació actual: la Llei de símbols (que vol prohibir que els centres penguin elements reivindicatius en defensa de la llengua catalana i de l'ensenyament públic) i sobretot el Decret de tractament integrat de llengües (TIL), aprovat el 19 d'abril de 2013, que trenca l'actual equilibri del sistema educatiu públic balear, que fins ara donava prioritat a la llengua catalana.

ASSEMBLEA DE DOCENTS DE LES ILLES BALEARS

Fins ara, els centres havien d'impartir un mínim del 50% de les matèries no lingüístiques en català i, en cas que ho consideressin necessari, podien aplicar un sistema d'immersió i impartir-hi fins al 100%. El sistema es complementava amb l'obligatorietat d'impartir la matèria de llengua castellana i d'una llengua estrangera, bàsicament l'anglès. El nou decret passa a considerar que cap llengua oficial ha de ser prioritària en el sistema educatiu, i entén que cap d'elles es troba en situació de debilitat. A més, proposa la implementació progressiva d'un model trilingüe, amb un terç de les matèries en català, un terç en castellà i un terç en una llengua estrangera, prenent com a referència l'anglès. Un fet que ha de suposar ja des del curs 2013/2014 una clara disminució de l'ús de la llengua pròpia de les Illes Balears. La situació de caos provocada pel TIL s'ha agreujat amb l'obertura d'expedients disciplinaris als directors dels tres instituts públics de Maó per haver defensat els projectes lingüístics aprovats pels respectius consells escolars. Tot plegat ha generat un fort descontentament popular i el ressorgiment d'un moviment ciutadà soterrat que surt al carrer en protesta contra la imposició d'un model que pretén acabar de manera sistemàtica amb els trets diferencials propis de les Illes: en dos anys neixen la Plataforma Crida, que agrupa diferents membres de la comunitat educativa (docents, pares i mares i alumnes), la plataforma Pitiüses per l'Educació i el Col·lectiu de Professorat Preocupat. Finalment, a començaments de 2013, els sindicats de l'educació impulsen a Mallorca la creació de l'Assemblea de Docents com a òrgan d'expressió dels ensenyants.

L'Assemblea de Docents es reuneix per primer cop el juny de 2013 i des de llavors comença a planificar la convocatòria d'una vaga indefinida i diverses accions de protesta contra el TIL, a més de crear també una "caixa de resistència" per recollir les aportacions de particulars i entitats a la causa, que arriben d'arreu dels territoris de parla catalana. La vaga dura en un primer moment tres setmanes, però no es desconvoca, sinó que només es paralitza temporalment. El comitè de vaga tampoc no es dissol a l'espera de la reacció del Govern. Per això, recentment, davant la negativa de la Conselleria d'Educació a negociar i l'obertura d'un nou expedient a un nou director, en aquest cas de l'IES de Marratxí, per no aplicar el TIL, s'ha realitzat una nova jornada de vaga escolar i noves mobilitzacions.

La lluita dels docents de les Illes ha rebut diversos reconeixements tot i la seva curta vida. Els més recents han estat el premi al Placer de l'Any, atorgat per la revista Sa Plaça, i el Gabriel Alomar, atorgat a finals del 2013 durant l'entrega dels Premis 31 de Desembre, que lliura cada any l'Obra Cultural Balear.

L'Assemblea ha sabut sintetitzar i integrar els diversos moviments cívics en favor de la llengua com cap altra entitat de les Illes ho havia fet abans i s'ha convertit així en l'entitat amb més capacitat de mobilització de les Pitiüses, aconseguint reivindicacions històriques i inèdites pel català.